

Nr 986

Av herr Rubin, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 27,
med förslag till ändringar i regeringsformen, m. m.

Genom den grundlagsreform som föreslås i proposition nr 27 avses parlamentarismen skola grundlagfästas. Därmed regleras förhållandet mellan den styrande makten och folkrepresentationen. Av vikt är emellertid i detta sammanhang att även relationerna till den dömande makten klarlägges. Därvidlag råder på en viss punkt viss oklarhet i grundlagen. Då nu statsrådet blir en parlamentariskt utsedd instans, bör det klarläggas i vilken mån den har något inflytande över den dömande makten. Relationerna mellan de högsta domstolsorganen och regeringen är i stort sett klarlagda i regeringsformen. Sålunda angives i regeringsformen exakt i vilka fall regeringen får inhämta yttrande av högsta domstolen och av regeringsrätten t. ex. i nådeärenden. Utöver de i grundlagen angivna fallen anses regeringen ej kunna inhämta yttrande av högsta domstolen och i princip ej heller av regeringsrätten. I stället höres ledamöterna i dessa båda domstolar, då deras yttrande erfordras t. ex. i organisatoriska spörsmål.

Vid sidan härav har emellertid utbildats en praxis, enligt vilken Kungl. Maj:t i statsrådet anses kunna höra regeringsrätten i besvärärenden och andra mål. För denna kontakt mellan den dömande och den styrande makten finnes dock icke något stöd i regeringsformen. I och med att parlamentarismen grundlagfästes bör ett klaggörande ske på denna punkt.

Nuvarande praxis synes i och för sig ändamålsenlig och bör därför ges grundlagsstöd. Enklast kan detta åstadkommas genom att ett tillägg göres till regeringsformen § 10, vilken paragraf reglerar beredningen av de ärenden som avgöres i statsrådet.

Under hänvisning till det anförda får jag hemställa,

att riksdagen ville för grundlagsenlig behandling antaga följande lydelse av regeringsformen § 10:

Innan ärendena hos Konungen i statsrådet föredrages, skola de, genom nödiga upplysningars inhämtande från vederbörande ämbetsverk, av den föredragande beredas. Jämväl från regeringsrätten må yttrande införskaffas.

Stockholm den 27 februari 1968

Bertil Rubin (mbs)